

МАУП

Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу

Кафедра управління персоналом та економіки праці

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Директор ННІУЕБ

_____ І.А Семенець-Орлова
"_____" _____ 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри УПЕП
Протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.
Завідувач кафедри

_____ Г. А. Дмитренко

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу

спеціальності: _____ 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____ бакалавр _____
(назва освітнього рівня, ОКР)

Освітньої програми: **«Управління персоналом та економіка праці»**

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Головач Наталія Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри управління персоналом та економіки праці

(підпис)

Викладач:

Головач Наталія Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри управління персоналом та економіки праці

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні управління персоналом та економіки праці
Протокол від "30" серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Г.А.Дмитренко
(підпис)

Силабус перевірено

28.08.2024 р.

Заступник директора _____ І.І. Каліна

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу
Шифр та назва спеціальності	051 «Економіка»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	3 кредита/90 год Лекції : 20 Семінарські заняття: 14 Самостійна робота студентів: 56
Терміни вивчення дисципліни	5 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-ekonomiki.htm

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	<i>Головач Наталія Василівна</i>
	кандидат педагогічних наук
	доцент
	професор кафедри управління персоналом та економіки праці
Дисципліни, які викладає НПП	Вступ до спеціальності «Економіка», Управління персоналом, Мотивація персоналу, Розвиток персоналу, Служба персоналу, Маркетинг персоналу, Просемінар з економіки та управління персоналом, Психологія виробничих груп, Теорія і практика само менеджменту, Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу
Напрями наукових досліджень	Економіка, управління персоналом, мотивація персоналу, розвиток персоналу, управління трудовим потенціалом, стратегія розвитку освіти, формування та розвиток громадянського суспільства
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0002-6215-6575 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=HYF-CfMAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	n_golovach@ukr.net
Контактний тел.	+38(097)8855323
Телефон кафедри	(044) 490-95-00, вн. 15-14
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-upravlinnya-personalom-ekonomiki-praci.html

Анотація курсу. Побудова системи розвитку персоналу здійснюється за допомогою комплексного підходу, який включає до психологічних характеристик професійної діяльності менеджера, а також з психологічними закономірностями продуктивного і ефективного здійснення професійної діяльності менеджерів будь-якого рівня для щоденного їх використання.

Дисципліна "Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу" створює умови практичного засвоєння набутих знань при вивченні дисциплін з управління персоналом та економіки праці.

Обсяг навантаження дозволяє проведення теоретичних занять - лекцій та практичних занять - тренінгів, самостійної роботи, індивідуальної роботи. Дисципліна є частиною практичної підготовки студентів.

Мета дисципліни Метою вивчення навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу» є ознайомлення студентів з основними психологічними характеристиками професійної діяльності менеджера, а також з психологічними закономірностями продуктивного і ефективного здійснення професійної діяльності менеджерів будь-якого рівня для щоденного їх використання.

Завдання, що визначені в процесі викладання навчальної дисципліни «Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу»:

- засвоєння студентами основних понять психології професійної діяльності менеджера ;
- формування психологічних умінь та навичок менеджера, ціннісного ставлення до психологічних закономірностей професійної самореалізації, до об'єктивних і суб'єктивних факторів досягнення професіоналізму в будь-якому вигляді трудової діяльності менеджера;
- оволодіння навичками та прийомами прийняття управлінських рішень в процесі професійної діяльності;
- здійснення самодіагностики особистісних властивостей і якостей студентів, значимих для ефективного і продуктивного виконання професійної діяльності.
- надати допомогу майбутнім фахівцям у професійній діяльності, знаходити ефективні способи впливу на персонал, пізнавати індивідуально-психологічні особливості людини, здійснювати заходи, спрямовані на згуртованість персоналу, запобігання конфліктним ситуаціям тощо.

Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни: Курс «Психологія професійної діяльності менеджера з персоналу» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами: Психологія виробничих груп» «Управління конфліктами», «Психологія менеджера», «Управління персоналом», «Самоорганізація менеджера».

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
----------------	--------------------------------------	------------

Здатність визначати та розв'язувати складні задачі проблеми формування управління групами	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (залік)
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність практично застосовувати набуті теоретичні знання в системі управління виробничими конфліктами	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання

Зміст навчальної дисципліни.

№	Т е м и	Кількість годин, з них:						Примітка
		Лекції	Семінари	Практичні занят.	Інд. конс. роб.	СРС	Форма контролю	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Вступ в психологію професійної діяльності менеджера.								
1.	Зміст поняття «менеджер з персоналу»	2				2	У	
2.	Психологія професійної діяльності	2	2			2	У	
3.	Специфіка професійної діяльності менеджера з персоналу	2				2	У	
4.	Структура професійної діяльності менеджера з персоналу	2	2			2	У	
5.	Особистісні і професійно важливі	2	2			2	СР	

	якості менеджера							
6.	Умови, що впливають на зміст і форми діяльності менеджера	2	2				У	
7.	Ділове спілкування в професійній діяльності менеджера	2	2				СР	МКР
Змістовий модуль 2. Психологічні аспекти вивчення професійної діяльності менеджера з персоналу								
8.	Психологічний аналіз професійної діяльності менеджера з персоналу	4				2	У	
9.	Психологія взаємодії персоналу та менеджера	4	2			2	У	
10.	Механізми психологічного впливу менеджера з персоналу	2				2	У	
11.	Поняття успіху в професійній діяльності менеджера	4	2			2	У	
12.	Конфлікти в діяльності менеджера	2				2	СР	
13.	Стрес як негативний чинник професійної діяльності менеджера	4	2				У	
14.	Мотивація і стимулювання персоналу в організації	2	2				СР	МКР
ВСЬОГО – 90год.		36	18		5	36		

Форми контролю: усне опитування – У

модульна контрольна робота –МКР

перевірка завдань для самостійної роботи – СР

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unicheck). Ознайомитися із наявними в Академії програмами і сервісами можна: корп. №24)

- Передбачає автоматизацію розрахунку та обліку заробітної плати в програмі, автоматизацію діяльності як менеджерів по персоналу, які приймають рішення по різних аспектах управління персоналу, розміру заробітної плати персоналу, так і бухгалтерів – для розрахунків заробітної плати.

Політика курсу - Передбачає роботу в команді.

- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.

- Виконання завдань у встановлений термін.

- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.

- Дотримання академічної доброчесності.

- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- **Змістовий модуль 1 «Вступ в психологію професійної діяльності менеджера»** (лекційні теми 1-7, семінарські теми 1-7);

- **Змістовий модуль 2 «Психологічні аспекти вивчення професійної діяльності менеджера з персоналу»** (лекційна тема 8-14, семінарські теми 8-14).

Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою **індивідуального завдання** (тематика і критерії оцінювання див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*).
- Виступ-інформування за темами семінарських занять;
- Графоаналітичні завдання;
- Розрахункові завдання.

Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	12	12

Відвідування семінарських занять	1	2	2	10	10
Відвідування практичних занять	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	2	20	10	100
Робота на практичному занятті	-	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	3	15
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом	-		55	-	162
Максимальна кількість балів:					247
247:100=2,47. Студент набрав Х балів; Розрахунок: Х:2,47 = загальна кількість балів.					-

Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються завдання для самостійних робіт до кожної з 15 тем (завдання до самостійної роботи див.: Робоча навчальна програма дисципліни). **Критерії оцінювання:**

- змістовність – 4 бали
- відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів.**

Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою **самостійного вивчення матеріалу** відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами). Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Слайди до презентації – 3 балів
- Повнота розкриття теоретичного питання теми – 10 балів
- Тестове завдання – $5 \cdot 1 \text{ бал} = 5 \text{ балів}$
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 2 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Відбувається у формі екзамену згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*).

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендовані джерела (література):

Основна:

Нормативно-правові акти

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року, №254/96-ВР. Документ 254к/96-вр, поточна редакція — Тлумачення від 15.03.2016, підстава v001p710-16 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

2. Кодекс законів про працю України // ВВР України від 10.12.1971. – №322-VIII. Документ 322-08, поточна редакція від 12.06.2016 // [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

3. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>).

4. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 05.10.2000 р. № 2017-III із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2017-14>).

Основна література

1. Бондарчук О. І. Соціально-психологічні основи особистісного розвитку керівників загальноосвітніх навчальних закладів у професійній діяльності : монографія / О. І. Бондарчук. – К. : Наук. світ, 2008. – 318 с.
2. Брич В. Я., Корман М. М. Психологія управління: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2013. - 384 с.
3. Власова О. І., Кущерець В. І., Никоненко Ю. В. Соціальна психологія організацій і управління: підруч. - К.: Знання України, 2012. - 467с.
4. Гончарук Н., Серьогін С. Формування якостей керівника у державному управлінні // Вісн. НАДУ. – 2003. – № 3. – С. 137 – 147.
5. Дзвінчук Д. Підвищення кваліфікації як процес і результат розвитку компетентності // Вісн. УАДУ. – 1999. – № 1. – С. 190 – 194.
6. Загороднюк С. Соціально-психологічні аспекти управлінського спілкування // Зб. наук. пр. УАДУ. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 297 – 304.
7. Карамушка Л. М. Психологічні тренінги для підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій (реалізація технологічного підходу) : Навч. посібник. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 144 с.
8. Козієвська О. Про необхідність підвищення загальної культури мовлення // Вісн. УАДУ. – 2001. – №1. – С. 347 – 352.
9. Коваленко С., Харченко І. Ефективні методи управління колективом – важлива складова державної влади // Зб. наук. пр. УАДУ. – К., 1999. – Вип. 1. – С. 237 – 241.
10. Лефтеров В. О. Методика проведення практичних занять з елементами тренінгу з «Психології управління» : практикум / В. О. Лефтеров., О. М. Цільмак. – Одеса : Фенікс, 2019. – 52 с.
11. Нестеренко Л. Соціально-психологічний тренінг як елемент удосконалення комунікації державних службовців // Актуальні проблеми державного управління на новому етапі державотворення: Матеріали наук.-практ. конф. за міжнародною участю (31 травня 2005р., Київ). – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – Т.1. – С.294-296.
5. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління: навч. посіб. - 2-ге вид. - К.: ЦУЛ, 2009. - 608 с. Пугачевська К.Й., «Вступ до спеціальності «Економіка» Методичні вказівки до проведення семінарських та практичних занять для студентів денної та заочної форми навчання спеціальності 051 «Економіка», ОС "Бакалавр" / укладач Росола У.В. – Мукачево: МДУ, 2022. - 24 с.
6. Рокоча В.В. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник / В.В. Рокоча, Б.М. Одягайло, В.І. Терехов – К. : ВНЗ «Університет економіки та права«КРОК», 2016. – 172 с.
7. Терехов В.І. Спільні підприємства створення та розвиток : Навчальний посібник / В.І. Терехов, М.Є. Петрук – К.: – Прецедент, 2004. – 232 с.
8. Чепінога В.Г. Основи економічної теорії. Навчальний посібник. К.: -Юрінком-Інтер, 2003.

Додаткова

12. Бакаленко О.А. Психологія управління: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120с.
13. Єременко Л. В., Ісакова О. І. Психологія управління: посібник для самостійної роботи студентів. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2020. 79 с.
14. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
15. Карамушка, Л.М. (Ред.) (2018). Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості: монографія. [Електронний ресурс]. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/712691/ISBN978-966-97846-6-7>
16. Карамушка, Л.М., & Заїка, І.В. (2016). Соціальна фрустрованість освітнього персоналу: зв'язок із типами організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів. Організаційна психологія. Економічна психологія, 2–3 (5–6), 80–89.
17. Кісіль З. Р. Психологія управління [Текст] : навч.-метод. посіб. / З. Р. Кісіль, О. Г. Угрин ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 507 с.
18. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління : Навчальний посібник. Харків: видавництво «Університетська книга». 2022. 648 с.
19. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. – 208 с.
20. Кроуплі Д. Х. Психологія інновацій в організаціях. Харків : Гуманіт. центр, 2019. 346 с.
21. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.
22. Постоян Т. Г. Моделювання процесу формування соціально-психологічної компетентності майбутнього менеджера освіти: зб. матеріалів XIV міжнародної науково-практичної інтернетконференції «Актуальні дослідження в соціальній сфері» (18 листопада 2019 р.). Одеса: ОНПУ, 2019. С. 100-102.
23. Старовойтенко Н. В. Психологія управління: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни [Електронний ресурс] / авт.-упор. : Н. В. Старовойтенко, В. І. Осипенко, І. А. Чемерис, Л. І. Білик, С. І. Ключка ; М-во освіти і науки України, ЧДТУ. – Черкаси : ЧДТУ, – 2020. – 300 с.
24. Що таке коучинг і в чому секрет його ефективності. *Моя планета: вебсайт*. URL: <http://myplanet.com.ua/?p=18373>
25. Ягоднікова В.В. Психологія управління: навч. посіб. Одеса.: Букаєв В.В., 2022. 135с.
26. Яшник С.В., Омельченко Л.М., Костюк Д.А. Психологія управління: Навчальний посібник / Укл.: Яшник С.В. – К.: РПФ «КОМПРІНТ», 2020. – 216 с.

Інформаційні Інтернет ресурси

27. Сайт HR-Ліга – Спільнота кадровиків та спеціалістів з управління персоналом // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.hrliga.com.